

РАН БОСИЛЕК

ВИСЯЩИ ДВОРЦИ

chitanka.info

Имало едно време един беден човек. Като умрял, оставил трима синове. Двамата, по-големите, решили да тръгнат да дирят щастие по света.

Малкият брат им рекъл:

— И аз ще дойда с вас.

Но братята му отвърнали:

— Не си ни притрябал. Ти за нищо не си годен. Най-добре е да си останеш тука и да се ровиш в пепелта край огнището.

— Щом е тъй, аз сам ще отида, където си искам — рекъл малкият брат.

По-големите братя тръгнали на път. Вървели, вървели, спрели се в гъста гора. Седнали да си починат и да похапнат.

Дошла при тях немощна бабичка. Рекла им:

— Моля ви се, добри люде, дайте ми нещичко за ядене! Сто години нищо не съм хапвала.

Момците се засмели и отвърнали:

— Щом толкова години си изтърпяла да не ядеш, ще потраеш още малко! И ние нямаме кой знае колко ядене.

Братята продължили пътя си.

Стигнали до един дворец. Помолили да ги приемат на работа. Приели ги.

Като заминали братята, малкият брат презрамил една торбичка, сложил в нея каквото намерил вкъщи за ядене, взел стара пушка с развален спусък и тръгнал да дири щастие по света.

Вървял, вървял, навлязъл в същата гора, где били по-рано братята му. Седнал на една поляна, да си почине и похапне.

Като си свалил торбичката, той погледнал нагоре и видял на едно дърво лист хартия и нещо нарисувано върху хартията. Снел рисунката и видял върху хартията нарисуван лика на много хубаво момиче. Той впил очи в рисунката. Изведнъж при него дошла същата немощна бабичка и рекла:

— Моля ти се, синко, дай ми нещичко да похапна! Цели сто години залък не съм слагала в устата си!

— Тогава хапни си, бабо!

Момъкът й дал всичко, чо имал в торбата за ядене.

Бабата хапнала добре. Когато си тръгнала, рекла на момъка:

— Благодаря ти, синко! Досега никой не ми е казвал така нежно „бабо“ и никой не се е отнасял толкова добре спрямо мене. Искам да ти се отплатя.

Тя му дала кълбо конци и добавила:

— Вземи това кълбо. Като го търкулнеш, то ще те заведе, където пожелаеш. Едно нещо не забравяй! Не гледай тая картина! Захвърли я някъде, защото тя ще ти донесе нещастие.

— Добре, бабо — рекъл момъкът, но не захвърлил картина.

Той търкулнал кълбото с конците и тръгнал подир него.

Скоро стигнал до двореца, в който работели двамата му братя.

Момъкът помолил царските люде да го вземат на работа.

Отговорили му, че не могат да го приемат, защото вече други двама като него постъпили преди няколко дена на работа.

— Моля ви се, приемете и мене! — настоявал малкият брат. — Все ще се намери работа още за един работник.

Съгласили се да го приемат за работник в царските обори.

Момъкът обичал конете. Работел от сърце. Обикнали го всички. Когато му оставало време, той излизал горе в царската плевня и гледал картина, която бил закачил в един ъгъл. Братята му били лениви и несръчни. Затова не ги гледали с добро око в двореца. Те завиждали на малкия си брат и гледали да го злепоставят пред началника на царските обори. Един ден те отишли при него и рекли:

— Новият работник е идолопоклонник. Не бива да остане повече в двореца. Той се кланя пред една картина, вместо пред икона. Тая картина е закачена горе в плевнята.

Началникът проверил това, що му съобщили братята, явил се пред царя и рекъл:

— Царю честити има един нов работник в царските обори, който е идолопоклонник. Кланя се на женски лик, закачен в плевнята.

Но царят отговорил:

— Нямам време сега да се занимавам с твоите идолопоклонници. Аз мисля ден и нощ за моите обични дъщери, които отвлече страшно чудовище.

Царските люде продължавали да приказват за идолопоклонника. На царя още няколко пъти съобщили за чудния човек. Най-после той отишъл да го види в плевнята. Съгледал картина и познал лика на най-малката си дъщеря.

Като научили по-големите братя, че царят познал една от дъщерите си в картина, която постоянно гледал брат им, отишли при царя и му рекли:

— Царю честити, брат ни знае къде са твоите дъщери и се хвали, че може да ги освободи от страшното чудовище.

Царят тозчас отишъл при малкия брат и му рекъл:

— Ти си знаел къде са моите дъщери и си можел да ги отървеш от чудовището. Тръгни веднага и ги доведи! На тая картина, която ти постоянно гледаш, е нарисувана най-малката ми дъщеря. Значи, ти наистина знаеш къде са дъщерите ми.

Момъкът извикал изненадан:

— Аз дори не зная, че образът върху картината е на царска дъщеря. Но щом заповядаш, царю честити, ще се помъча да намеря и да доведа дъщерите ти. Само ще ти се помоля, да ми дадеш три дена срок — да си помисля, как трябва да почна издирването и как мога да погубя страшното чудовище.

— Добре — съгласил се царят.

Още същия ден момъкът взел кълбото с конците, търкулнал го и тръгнал подир него. Стигнал при същата бабичка, която му дала кълбото. Разказал ѝ какво иска царят от него.

Бабата му рекла:

— Вземи старата си пушка. Поискай от царя да ти даде триста кошници с пирони, триста кола ечемик, триста свине и триста вола заклани. Търкулни кълбото, тръгни след него, а след тебе — керваните с пироните ечемика, свините и воловете. Кълбото ще те заведе до един орел и до едно малко чудовище. Те ще те упътят по-нататък.

Момъкът се върнал в двореца, взел старата си пушка и помолил царя да му даде всичко, каквото му изброяла бабата.

Царят дал заповед да му пригответят пирони, ечемик, свини и волове и да натоварят всичко в коли. Дал му и опитни колари.

Момъкът търкулнал кълбото и тръгнал заедно с керваните подир него.

Вървял, що вървял — стигнал до висока планина.

На едно дърво съгледал орел. Дигнал пушката и се прицелил.

— Не ме убивай! Ще ти помогна! — извикал орелът.

— И без туй не ти е много вкусно месото! — отвърнал момъкът.

— Пък и щом се молиш, ще ти пожаля живота.

Той свалил пушката. Орелът долетял до него и рекъл:

— Тука горе на скалата се лута малко чудовище. То се е загубило и не може да се върне при своите родители. Аз ще ти помогна да се качиш горе и да заведеш изгубеното чудовище при близките му. Бащата на малкото чудовище ще ти предложи богати награди за отплата, но ти избери сивото магаренце, което ще съгледаш зад вратата на обора.

Орелът взел момъка върху гърба си и полетял над скалата. Кацнал на една поляна. Момъкът слязъл от гърба му. Сред поляната съгледал малко чудовище, което плачело, защото не можело да се върне вкъщи.

Момъкът отишъл при малкото чудовище, заприказвал с него и го разпитал къде живее. После отишли при орела. Качили се двамата на гърба му и той полетял към дома на голямото чудовище. Стигнали пред къщата. Момъкът завел малкото вкъщи. Чудовището, като видяло детето си, толкова много се зарадвало, че рекло на момъка:

— Влез в моята съкровищница и си избери каквото пожелаеш, загдете спаси детето ми!

Момъкът влязъл в съкровищницата заедно с чудовището. То му предложило много злато, сребро и скъпоценни камъни. Но момъкът рекъл:

— Аз не искам нито злато, нито сребро, нито скъпоценни камъни. Много ще ти бъда благодарен, ако ми дадеш един кон.

Чудовището го завело в обора. Там имало чудесни коне. Но момъкът спрял очи на сивото магаренце зад вратата и рекъл:

— Тия коне са много големи и буйни за мене. Предпочитам ей онова магаренце зад вратата. Като падна от него, няма да се утрепя.

На чудовището никак не му се давало магаренцето, но нямало що да стори, дало дума, трябвало да я изпълни.

Момъкът взел магарето с хубаво седло и златна юзда, па си тръгнал. Върнал се при кервана.

Пътували дълго. Минали гори, реки, планини. По едно време магарето запитало момъка:

— Виждаш ли нещо?

— Виждам само висока планина, която изглежда синя — отговорил момъкът.

— През тая планина трябва да минем — рекло магарето.

Достигнали до полите на планината. Излязъл пред тях грамаден носорог и рекъл:

— Ще ви изям!

Магарето рекло на момъкът:

— Дай двадесет вола на носорога и го помоли да пробие дупка през планината, за да можем да минем заедно с кервана.

Момъкът хвърлил двадесет вола на носорога. Като се нахранило добре грамадното животно, момъкът му рекъл:

— Ще ти дам още двадесет свине, ако пробиеш дупка през планината, за да минем заедно с кервана.

Носорогът се съгласил. Свикал още носорози и почнали да пробиват път през планината.

Керванът преминал. Момъкът хвърлил на носорога двадесет свини, както му бил обещал и продължил пътя си.

Вървели дълго време. Магарето пак запитало:

— Виждаш ли нещо?

— Виждам само небе и планини — отговорил момъкът.

Вървели пак. Минали планини, гори, реки и хълмове. От една височина погледнали по-надалече и по-нашироко.

— Сега виждаш ли нещо? — попитало магарето.

— Сега виждам нещо много далече, ето блещи като звездица.

— Не е толкова малко — рекло магарето.

Повървели още и магарето пак попитало:

— Сега виждаш ли нещо?

— Да, сега виждам да блести като луна.

— Това не е никаква луна — рекло магарето, — а е сребърният дворец, където трябва да отидем. Като стигнем там, ще видиш три змея да лежат пред двореца. От сто години те не са се събудили. Зелен мъх е покрил очите им. Ти ще събудиш най-малкия и ще му хвърлиш петдесет вола и петдесет свине. Той ще се укроти и ще накара другите змейове да те пуснат в двореца.

Като вървели още дълго време, стигнали до сребърния дворец. Пред портите лежали змейовете, покрити целите с мъх.

Момъкът събудил най-малкия змей. Той махнал мъха от очите си, видял момъка, отворил уста и искал да го налага. Но момъкът почнал да хвърля в устата му свини иолове. Като се наситил змеят, момъкът го помолил:

— Събуди своите другари и ги придумай, да ми сторят път да вляза в двореца!

Змеят не се съгласил.

— Как ще направя това? — рекъл той. — Ако ги събудя, те може и мене да изядат, защото сто години не са яли.

— Не се плаши — придумвал го момъкът. — Аз ще ти дам сто вола и сто свини. Ти ще дадеш на своите другари да ядат, като се събудят и ще ги укротиш.

Змеят се съгласил. Момъкът натрупал настрана от двореца волове и свини.

Младият змей събудил другарите си. Те разтворили уста и почнали да душат. Змеят ги завел при храната. Те взели да ядат, а през това време момъкът влязъл в двореца. Не срецинал жива душа. Обиколил всички стаи. Най-после отворил малка врата. В стаята видял царска дъщеря. Тя се зарадвала много и извикала:

— Най-после и при мене дойде човек! Но по-добре е овреме да бягаш, момко! Тука живее триглаво чудовище.

— Не се боя — отвърнал смело момъкът. — Няма да бягам, дори ако чудовището има девет глави.

— Добре — рекла царската дъщеря, — опитай тогава ще можеш ли да размахаш онъ меч, закачен на стената.

Момъкът не могъл дори да помръдне грамадния меч.

Девойката рекла:

— Сръбни няколко гълтки от шишето, което виси на стената. Така прави чудовището, когато иска да си послужи с меча.

Момъкът сръбнал няколко гълтки от шишето, що висяло на стената.

Изведнъж сетил голяма сила в себе си. Хванал меча и го размахал като сламка.

В това време се задало чудовището и извикало:

— Мирише ми на човешко месо!

— Да — отвърнал момъкът, — но не ще се любуваш дълго на тая миризма!

Същия миг момъкът замахнал с меча и отсякъл изведнъж трите глави на чудовището.

Царската дъщеря се зарадвала много. Но след малко се натъжила и рекла:

— Мъчно ми е за сестра ми, която е открадната от шестглаво чудовище и живее във висящ златен дворец, далече от тук.

— Не тъгувай, светла княгиньо, аз ще доведа сестра ти при тебе. Ще пренеса и златния дворец.

Той взел меча и стъклото с питието. Излязъл вън, възседнал магарето и заповядал на трите змея да тръгнат с него.

Вървели дълго време. Магарето попитало:

— Виждаш ли нещо?

— Виждам само земя, вода, небе и високи върхове — отвърнал момъкът.

Вървели още дълго време.

— Сега виждаш ли нещо? — запитало магарето.

Момъкът се вглеждал в далечината и отговорил:

— Виждам нещо да блести като звездица.

— Това, което виждаш, ще стане по-голямо — рекло магарето.

Като изминали още доста път, магарето пак попитало:

— Сега какво виждаш?

— Виждам нещо, голямо колкото луната.

— То ще стане още по-голямо.

Изминали дълъг път и магарето отново попитало:

— Сега какво виждаш?

— Виждам нещо, което блести като слънце.

— Да, това е златният висящ дворец, гдето трябва да отидем — рекло магарето. — Там вардят девет змея. Но ти не се плаши. Ще нахраним нашите три змея. Те ще ни помогнат да покрием спящите змейове със суhi дъrva и гвоздei, щe гi подпалиm и щe гi изгорим. После змeyovete щe откачат златния дворец. Ti щe влезеш в него, щe убиеш деветглавото чудовище и щe освободиш втората царска дъщеря.

Като извървели доста дълъг път, стигнали до висящия дворец. Видели спящите змейове. Нахранили своите три змея със свинско и волско месо. Накарали ги да покрият спящите змейове със суhi съчки и да изсипят всички гвоздei от кошниците. Когато змeyovete изсипали и последната кошница, момъкът запалил съчиките и змeyovete изгорели. Тогава змeyovete, които помагали на момъка, откачили златния дворец. Момъкът влязъл вътре и видял, че тук всичко било по-хубаво отколкото в сребърния дворец. И тук нямало жива душа. Но когато отворил последната стая, видял втората царска дъщеря, която

лежала върху златно легло. Тя спяла тъй дълбоко, че изглеждала като мъртва.

Докато момъкът гледал хубавата царска дъщеря, дошло страшното чудовище и извикало:

— Мирише ми на човешко месо!

Но момъкът хванал здраво меча в ръка и отвърнал:

— Тая миризма няма да те беспокои дълго време!

Той замахнал и отсякъл изведнъж всичките глави на чудовището.

Трите змея нарамили златния дворец и го занесли при сребърния.

На сутринта царската дъщеря от сребърния дворец погледнала през прозореца, видяла златния дворец, зарадвала се много и тозчас се втурнала и отишla при сестра си. Но тя спяла като мъртва.

Царската дъщеря казала на момъка:

— Сестра ми е заспала дълбоко. Може да се събуди, ако се напръска с жива вода от кладенеца при висящ златен дворец, покрит със скъпоценни камъни. В тоя дворец е затворена най-малката ни сестра.

Момъкът извикал радостно:

— Ще направя всичко и ще отида в тоя дворец, ще освободя най-малката ви сестра и ще донеса жива вода.

Момъкът яхнал магарето и тръгнал.

Минал пак много страни, гори, поля, планини и морета.

Един ден магарето го попитало:

— Виждаш ли нещо?

— Виждам само небе и земя — отвърнал момъкът.

Пътували още няколко дена.

Магарето пак попитало:

— Сега какво виждаш?

— Струва ми се, че виждам нещо като малка звездица — отговорил момъкът.

Пак повървели и магарето попитало:

— Сега виждаш ли нещо?

— Сега звездицата изглежда като луна.

Пътували още няколко дена.

— Ами сега какво виждаш? — попитало магарето.

— Луната сега изглежда като слънце — отвърнал момъкът.

— Там трябва да отидем — рекло магарето. — Това е висящият златен дворец, покрит със скъпоценни камъни. Там е затворена най-малката дъщеря, която беше открадната от чудовището с девет глави. Най- силни зверове лежат и пазят пред двореца. Но те спят и няма да те чуят. Ти ще минеш по обяд и ще гледаш тозчас да налееш жива вода от кладенеца в двореца и смъртоносна вода от друг кладенец при него. Само по това време може да се налее вода. Ако не успееш през той час да се оттеглиш, дивите зверове ще те разкъсат.

Момъкът рекъл:

— Ще направя точно така, както ме научи.

Стигнали до двореца. Всички диви животни, които пазели пред входа, спели дълбоко.

Момъкът минал между тях. Влязъл в двореца. Налял жива и смъртоносна вода. Погледнал двореца отвън и си рекъл:

— Такъв хубав дворец никога и никъде не съм виждал. Ако той е толкова красив отвън, навярно двойно по-красив ще е вътре. Ще вляза за половин час, за да намеря царската дъщеря.

И той влязъл в двореца. Вътре било от хубаво по-хубаво. Навсякъде имало украшения от злато, бисери и скъпоценни камъни. Никъде нямало жива душа. В най-крайната стая момъкът видял царската дъщеря, която спяла дълбоко. Тя била неизказано хубава и приличала много на лика, който намерил в гората.

Момъкът не можел да се нагледа на царската дъщеря. Но тя спяла като мъртва и той не успял да я събуди.

Минало вече времето, когато момъкът можел свободно да излезе от двореца. Изведенъж се чул силен шум и целият дворец се разтърси. Влязло чудовището и извикало:

— Мирише ми на човешко месо!

— Няма за дълго да те смущава тая миризма! — отвърнал момъкът, замахнал с меча и отсякъл всичките глави на чудовището.

Но толкова много се уморил, че се отпуснал на едно свободно легло и заспал дълбоко.

Посред нощ се събудил и видял, че и царската дъщеря е будна. Тя му рекла:

— Като уби змея, ти спаси живота ми. Сега, ако искаш, ще се оженим. Но аз трябва да остана още три години в двореца. Така съм омагьосана. Ти занеси живата вода, за да съживиш сестра ми и остани

в оня дворец. Но нищо не казвай за мене. Ако след три години аз не дойда при тебе, ти ела да ме вземеш!

На другия ден момъкът се оженил за царската дъщеря.

Но той не можел да остане повече от три дена в двореца. На третия ден чул рева на магарето. Отишъл при него. То му рекло:

— Време е вече да си тръгнеш!

Момъкът отишъл при царската дъщеря, отрязал късче от дрехата и го взел със себе си.

Като тръгнал да си отива, животните се били вече събудили. Когато той излязъл да се качи на магарето, зверовете се нахвърляли върху него и искали да го разкъсат. Магарето му казало да ги напръска със смъртоносната вода. Момъкът ги напръскал. Изведнъж всички зверове изпадали и не се помръднали вече.

Момъкът се качил на магарето и тръгнали да се върнат при другите царски дъщери. Из пътя магарето рекло на момъка:

— Да знаеш, че щом станеш знатен и могъщ, ще ме забравиш и ще ме оставиш гладно!

— Това няма да стане — отговорил момъкът.

Стигнали при сребърния и златния дворец. Момъкът напръскал спящата царска дъщеря с жива вода и тя тозмиг се събудила. Двете сестри се прегърнали и били честити.

Отишли при царя. Той много се зарадвал, като видял двете си дъщери. Но с нетърпение чакал да се минат трите години, за да види и най-малката си дъщеря.

Момъкът станал пръв съветник на царя. Всички го почитали. Но мнозина почнали да му завиждат. Един от царедворците подсторил най-голямата царска дъщеря, за която смятал да се ожени, да напръска момъка със смъртоносната вода.

Дъщерята го поръсила. Момъкът заспал дълбок сън. Скрили го в едно подземие.

Като се минали три години, в столичното пристанище хвърлил котва кораб. С него пристигнала най-малката царска дъщеря с двегодишното си момченце. Тя изпратила пратеник в двореца. Пратеникът се явил пред царя и рекъл:

— Царю честити, пристигна твоята най-малка дъщеря. Но тя каза, че няма да слезе от кораба, ако не изпратиш да я срещне юнакът, който я избавил от страшното чудовище.

Царят изпратил най-видния си царедворец. Той се качил на кораба, поклонил се на царската дъщеря и рекъл:

— Изпрати ме царят, прекрасна царкиньо, да ви посрещна и да ви отведа в двореца.

Царската дъщеря се обърнала към детето, което играело със златна ябълка и го попитала:

— Тоя ли е баща ти, сине?

Момчето, което било умно не според годините си, отговорило:

— Не, моят баща никога няма да се кланя така низко, като този царедворец.

Пратеникът се върнал в двореца. Казал на царя какво видял и какво му казало момченцето на царската дъщеря. Царят изпратил годеника на най-голямата си дъщеря, който заедно с годеницата напръскал момъка със смъртоносната вода.

И на него детето казало същото, а майка му добавила:

— Ако не дойде истинският момък, който ме избави от страшното чудовище, голямо зло ще връхлети царството и никой от царските люде не ще остане жив!

Като чул това годеникът, уплашил се много. Взел живата вода, отишъл при скрития момък, попръскал го и той оживял.

Тозчас отишъл на кораба. Без да се поклони, той показал на царската дъщеря и детето късчето от роклята, което отрязал, когато напуснал златния дворец.

Детето се втурнало и прегърнало младия юнак.

— Този е моят татко! — извикало детето и му дало златната ябълка, с която играело.

Бащата и майката заедно с обичното си дете отишли в царския дворец. Царят нямало къде да се дене от радост. Той прегръщал ту обичната си дъщеря, ту умното си внуче. Когато се научил, какво са направили най-голямата му дъщеря и нейният годеник, той искал да ги накаже безмилостно, но зет му и дъщеря му се примолили да ги прости и те останали да живеят в двореца.

Заживели си честито и младите.

Една сутрин зетят видял от прозореца как изкарват добитъка на паша. Най-подир излязло от обора неговото магаре. То било толкова отслабнало, че краката му едвам го държали. Царският зет се засрамил много, тозчас отишъл при магарето и му рекъл:

— Прости ме, верни приятелю! Аз наистина, унесен в щастие, те забравих. Но сега ти давам клетва, че ще изпълня всяко твоє желание. Кажи с какво бих могъл да ти помогна?

Магарето отговорило:

— Сега имам едно-единичко желание — да ми отсечеш главата.

— Как така? За нищо на света не бих ти отсякъл главата.

— Но само с това ще ми помогнеш, да постигна най-хубавото нещо, за което ми е копняла душата толкова много години!

Царският зет не се съгласявал, но магарето го молело толкова упорито и настойчиво, че най-сетне се придумал. Замахнал със сабята си и отсякъл главата на магарето. То тозчас се превърнало на красив княз, който рекъл:

— Благодаря ти, драги приятелю! Ти ме избави от зла магия. Сега вече мога да се оженя за твоята хубава балдъза, втората царска дъщеря, която обичам от дълго време.

Скоро направили сватбата. И в двореца настанала още по-голяма радост.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.